

§ 107 Tidsbegränsad anställning som kyrkoherde

GUNILLA ELDEBRO:

Ordförande! Jag är en av motionärerna och det gäller motion 2016:9.

Församlingarna har en stor och fundamental uppgift i Svenska kyrkan. Det är ju först i församlingen som medlemmarna kommer i kontakt med kyrkan i olika sammanhang. Församlingens högsta verksamhetschef är kyrkoherden och herdens roll är reglerad i kyrkoordningen, 5 kap. 2 §. Kyrkoherden är också huvudansvarig som andlig ledare. En kyrkoherde bör rustas för dessa tunga uppgifter. Glädjande är att kyrkostyrelsen kommer att lämna en slutrapport angående kyrkoherdeutbildning och den kommer till kyrkomötet 2017. Detta var ett av våra yrkanden i motionen och den rapporten ser vi fram emot.

Svenska kyrkan har att följa arbetsmarknadslagar och regler som gäller på den svenska arbetsmarknaden. Arbetsmiljölagstiftningen har skärpts ytterligare, inte minst på den psykosociala sidan. Församlingarna har blivit allt större efter strukturutredningens genomförande och det blir allt större krav på gott ledarskap och organisationsförmåga. Vi är medvetna om att man inte kan jämföra en kyrkoherdes roll med ett mätbart resultat inriktat arbete i näringslivet. Vi som motionärer har aldrig menat att en kyrkoherdes förordnande eller uppgift enbart ska vara i fem år. Om man läser vår motion står det i första att-satsen, femårsgräns med möjlighet till förlängning. I motionens text står även att man ska ges möjlighet till att ompröva tidsbegränsningen och i de flesta fall blir det säkert så. Vi anser att Svenska kyrkan måste kunna pröva de regelverk som råder idag och kanske vara lite mer flexibel i sin organisation.

Bifall till motion 2016:9 punkt 1 och punkt 3. Beträffande punkt 2 om domkapitlets roll anser vi att vi har fått svar från Läronämnden samt även punkt 4 om kyrkoherdeutbildningen.

BRITT KILSÄTER:

Ordförande! Jag yrkar bifall till motion 2016:9 punkt 1 och 3, och punkt 2 och 4 har vi fått svar på.

I denna motion menar vi att det bör finnas möjlighet till tidsbegränsad anställning för kyrkoherdar. Som Gunilla sa så är det fem år med möjlighet att förlänga förordnandet. För att det ska fungera smidigt vill vi att kyrkostyrelsen undersöker möjligheten att kyrkoherden har en grundanställning som komminister i stiftet. Det finns inget förbud i kyrkoordningen men 2009 har det angetts i skrivelsen Styrning och ledning att det inte är klarlagt vad som gäller i frågan. Det föreligger ej heller ur arbetsrättslig ordning några hinder i kollektivavtal utan det ges då möjligheter att komma överens om lokala avtal bl.a. avseende begränsad anställning för kyrkoherdar. Vi menar förstås i vår motion att kyrkoherden fortfarande har allt ansvar och tillsyn och ledning och verkar då tillsammans med förtroendevalda. Vi menar att det absolut inte ska vara någon prestigeförlust att verka som kyrkoherde i fem år utan vi ser först en möjlighet till att om man skulle vilja byta arbete. Det är många kyrkoherdar idag som har bisysslor och andra intressanta uppdrag.

Hos många, nästan alla, finns det en förändringsdrift eller variationsdrift som tar sig i uttryck i glädje och variation att byta arbete eller få förnyelse i livet. Vi har alla ett grundbehov av stimulans och nya intryck och intressen och aktiviteter. Vi har ett utvecklingsbehov. Stannar man för länge på en plats kan man stagnera, och det innebär att andra krafter tar vid inom oss. Det kan vara prestige, känslighet för kritik, som kan utvecklas till maktfullkomlighet som en kompensation för dålig själv-

känsla. Vi anser eller tror att just möjligheten då man tar ett sådant ansvarsfullt uppdrag, som att vara kyrkoherde, kan ändå fem år vara en lämplig tid som också kan förlängas.

ELISABETH STÅLHEM LILJENDAHL:

Ordförande, ledamöter! Jag talar som motionär. Jag yrkar bifall till motion 2016:9. Tillsyns- och uppdragsutskottet har bestämt sig för att det centrala i vår motion är att vi vill tidsbegränsa förordnandena som kyrkoherde. Det har framgått nu av både Gunilla och Britt att vi vill att kyrkostyrelsen ska se över möjligheterna för det här, att det ska finnas en möjlighet att både från församlingens sida och från den enskildes sida göra ett val. Det går inte att bortse från att det har skett och sker felaktiga rekryteringar. Enligt Kyrkans tidning har det mellan år 2000 och 2007 gått åt 56 miljoner kronor av medlemmarnas pengar för utköp av kyrkoherdar. Svenska kyrkan bärs upp av medlemmarna och i tider med medlemstapp och besparingskrav, är det hög tid att vända på alla stenar.

I skrivelsen *Styrning och ledning* anges också att det inte finns några uttryckliga förbud i kyrkoordningen mot tidsbestämda anställningar. Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation meddelade i remissvaret att om kyrkostyrelsen vill ansluta sig till utredarens slutsatser om att inte gå vidare i frågan om möjlighet med tidsbestämda anställningar borde kyrkomötet ha reglerat det förhållandet. Så har inte skett. Det faktum att frågan har varit uppe många gånger motiverar inte avslag av motionen. Tvärtom pekar den på behov av genomlysning.

ROINE OLSSON:

Ordförande! Jag talar för Tillsyns- och uppdragsutskottet och yrkar bifall till utskottets förslag, vilket innebär avslag på motion 2016:9.

Tidsbestämda anställningar är något som ofta finns i privata näringslivet bland högre chefer för att de ska komma in och göra korta sessioner och komma till resultat ganska snabbt. Vi inom kyrkan har kanske lite längre tidsperioder för hur länge vi jobbar. När det gäller tidsbegränsning för en kyrkoherde, som har ansvar, dubbla ansvarslinjen, kan ju innebära att om man inte kommer riktigt överens med sin ordförande eller någon i kyrkorådet, är det väldigt enkelt att bara plocka bort sin kyrkoherde. Kyrkoherden kan bli begränsad i vad man tycker och vågar ställa krav på sitt kyrkoråd, och därför tycker vi att det inte är lämpligt med tidsbegränsade anställningar.

Om man nu ska anställa en kyrkoherde med en grundtjänst som komminister på stiftet, kan det kanske innebära att alla kyrkoherdar kommer att vara anställda på stiftet i någon form. Vad ska man göra med alla de här kyrkoherdarna som frånskilts sin tjänst? Ska de sitta på stiftet och få några utredningsuppdrag? Det kan bli ungefär som med några statliga tjänster som generaldirektörer där man omgående kan bli skild från sin tjänst. Man har sin tjänst kvar men blir placerad någonstans på regeringskansliet och får göra några uppdrag. Förhoppningsvis får man något uppdrag eller så uppbär man bara lön. Då tror jag inte att man gör några besparingar som man nu är hänvisar till att man gör genom att köpa ut kyrkoherdar som inte går ihop med sitt kyrkoråd i församlingarna. Utskottet tror att det är olämpligt att man inför tidsbegränsade tjänster för kyrkoherdarna.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 145.